

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 1, 5, 11¹,
16, 19, 20, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU**
ĮSTATYMAS

2022 m. birželio 28 d. Nr. XIV-1190
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nurodo asmenis, draudžiamus ligos socialiniu draudimu ir motinystės socialiniu draudimu, nustato teisę į šių draudimo rūšių išmokas, jų skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo sąlygas.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims šiais atvejais:

1) motinystės – apdraustajam asmeniui nėštumo ir gimdymo atostogų metu arba nėštumo ir gimdymo laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje;

2) tėvystės – apdraustajam asmeniui tėvystės atostogų metu arba tėvystės laikotarpiu;

3) vaiko priežiūros – apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogų metu, kol vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, arba vaiko priežiūros atostogų, suteiktų pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, metu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, bet ne ilgiau, iki vaikui sukaks 18 metų, jeigu įmotė (įtėvis) anksčiau negavo vaiko priežiūros išmokos tam pačiam vaikui prižiūrėti.“

2. Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą motinystės socialiniu draudimu draudžiami asmenys, kuriems nėštumo ir gimdymo, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogos

nesuteikiamos, nėštumo ir gimdymo laikotarpiu remiantis nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimu prilyginami asmenims, kuriems suteiktos nėštumo ir gimdymo atostogos, o remiantis Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis apie vaiko gimimą (vaiko vardas, pavardė, asmens kodas (jei neturi, – gimimo data), motinos ir tėvo vardas, pavardė, asmens kodas (jei neturi, – gimimo data) arba vaiko gimimo faktą patvirtinančiu dokumentu, jeigu duomenų apie vaiko gimimą nėra Lietuvos Respublikos gyventojų registre, ir jų Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui (toliau – Fondo valdybos teritorinis skyrius) pateiktu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus (toliau – Fondo valdybos direktorius) patvirtintos formos pranešimu apie pasirinktą tėvystės laikotarpį vaikui prižiūrėti ar vaiko priežiūros laikotarpį, – asmenims, kuriems suteiktos tėvystės ar vaiko priežiūros atostogos.“

3 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ligos išmoka asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos sveikatos, visuomenės saugumo, viešosios tvarkos palaikymo ir (ar) švietimo srityje (srityse) funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinąs) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu, susirgo liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodytų aplinkybių buvimas patvirtinamas vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavio pateiktu patvirtinimu, kurio formą tvirtina Fondo valdybos direktorius (toliau – Patvirtinimo forma). Jeigu darbdavys Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui nepateikia užpildytos Patvirtinimo formos, šioje dalyje nustatytu atveju, iki Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavys pateikia užpildytą Patvirtinimo formą, asmeniui skiriama ir mokama šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio ligos išmoka, o gavus Patvirtinimo formą, paskirta ligos išmoka perskaičiuojama ir jos nepriemoka išmokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų nėštumo ir gimdymo atostogų arba nėštumo ir gimdymo laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje;“.

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę gauti tėvystės išmoką turi tėvas (įtėvis), kuris:

- 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpiu;

3) iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 2 dalyje.“

2. Papildyti 19 straipsnį 3 dalimi:

„3. Jeigu gimęs vaikas mirė arba jeigu gimė negyvas vaikas ir dar neprasidėjo apdraustojo asmens tėvystės atostogos, tėvystės išmoka skiriama ir mokama už visą tėvystės atostogų laikotarpį, jei tėvystės atostogos prasideda ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo negyvo vaiko gimimo arba vaiko mirties dienos. Jeigu vaikas miršta prasidėjusių tėvystės atostogų laikotarpiu, tėvystės išmoka skiriama ir mokama iki apdraustajam asmeniui suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpio vaikui prižiūrėti pabaigos.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Tėvystės išmokos mokėjimo trukmė

Tėvystės išmoka mokama tėvystės atostogų, suteiktų pagal Darbo kodekso 133 straipsnį, laikotarpiu arba tėvystės laikotarpiu.“

7 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Teisė gauti vaiko priežiūros išmoką

1. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką turi vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas, ar šio straipsnio 6 dalyje nustatytas sąlygas atitinkantis vienas iš vaiko senelių, kuris:

- 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 10, 11 ir 12 dalyse;

2) įstatymų nustatyta tvarka išėjęs jam suteiktų vaiko priežiūros atostogų arba vaiko priežiūros laikotarpį, išskyrus atvejus, kai vaiko priežiūros atostogos nutraukiamos dėl grįžimo į darbą ar tarnybą, ir atvejus, numatytus šio straipsnio 10 ir 11 dalyse;

3) iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių per

paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 7 dalyje.

2. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų, numatytų Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar vaiko priežiūros laikotarpio, išskyrus atvejus, nustatytus šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, dalį turi kiekvienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų, atitinkančių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių.

3. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų nepasinaudojus neperleidžiamomis dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogomis, numatytomis Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar jų dalimi, kitam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui už nepanaudotą neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų laikotarpį vaiko priežiūros išmoka neskiriama ir nemokama.

4. Vaiką ne mažiau kaip du paskutinius pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės, iki vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, mėnesius vienas auginantis vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už papildomą dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį, jeigu kitam tėvui (įtėviui) ar globėjui nebuvo išmokėta šio straipsnio 2 dalyje nurodyta vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių.

5. Laikoma, kad vaiką augina vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų, jei Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritorinis skyrius nustato, kad:

- 1) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra miręs ar pripažintas mirusiu;
- 2) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra pripažintas nežinia kur esančiu;
- 3) kitam iš vaiko tėvų (įtėvių) terminuotai ar neterminuotai yra apribota tėvų valdžia;
- 4) vaikui, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, nenustatyta tėvystė;
- 5) vaikas, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, yra atskirtas nuo vieno iš jo tėvų (įtėvių);
- 6) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų pripažintas neveiksniu šioje srityje;
- 7) vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su vienu iš jo tėvų (įtėvių), o kitam jo tėvų (įtėvių) apribotas bendravimas su vaiku;
- 8) kitas iš vaiko globėjų yra atleistas arba nušalintas nuo pareigų;

9) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų atlieka laisvės atėmimo bausmę įkalinimo įstaigoje ir dėl to negali prižiūrėti vaiko.

6. Vienas iš vaiko senelių turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, išskyrus vaiko priežiūros išmoką, skiriamą ir mokamą vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, jeigu jis (ji) atitinka visas šias sąlygas:

- 1) jis (ji) atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas;
- 2) teisę gauti vaiko priežiūros išmoką tam pačiam vaikui prižiūrėti turi bent vienas iš vaiko tėvų.

7. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo motinystės socialinio draudimo stažo, nes šio stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, motinystės socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, suėjo 2 metai.

8. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti motinystės išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota motinystės išmoka arba vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka. Vaiko priežiūros išmokos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos.

9. Asmeniui, neturinčiam teisės gauti vaiko priežiūros išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų ir atitinkančiam Išmokų vaikams įstatyme nustatytas sąlygas, mokama išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai pagal Išmokų vaikams įstatymą.

10. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, gaunančiam vaiko priežiūros išmoką, kuris tapo neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, atleistam iš tarnybos, nutraukusiam individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį), vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu.

11. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, turinčiam šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą motinystės socialinio draudimo stažą, kuris per 24 mėnesius iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos tapo neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, atleistam iš tarnybos, nutraukusiam individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba

pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį) ir dėl to negavo vaiko priežiūros atostogų, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu.

12. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų, gaunančiam pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, kuris nėra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka, jeigu jam buvo mokėta motinystės ar tėvystės išmoka ir jis turi šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą motinystės socialinio draudimo stažą.“

8 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vaiko priežiūros išmoka mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos tol, kol vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, arba vaiko priežiūros atostogų, suteiktų pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte.“

2. Papildyti 23 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Tėvams (įtėviams) ar globėjams pirmiausia pradedama mokėti vaiko priežiūros išmoka už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį, nustatytą šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje.“

3. Papildyti 23 straipsnį 1² dalimi:

„1². Vaiko priežiūros išmoka vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų skiriama ir mokama vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalimi už paskutinius du pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės, iki vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, mėnesius.“

9 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Vaiko priežiūros išmokos dydis

1. Jeigu apdraustasis asmuo pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 18 mėnesių, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama, iki vaikui sueis 18 mėnesių, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis

yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, o likusius mėnesius, iki vaikui sueis 18 mėnesių, – 60 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Jeigu apdraustasis asmuo pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 24 mėnesiai, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama, iki vaikui sueis 24 mėnesiai, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, likusius mėnesius, iki vaikui sueis 12 mėnesių, – 45 procentai, o nuo 12 mėnesių, iki vaikui sueis 24 mėnesiai, – 30 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Jeigu apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogos suteikiamos pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, nustatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, ir jis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką 18 mėnesių, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama 18 mėnesių, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, o likusius mėnesius – 60 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

4. Jeigu apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogos suteikiamos pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, nustatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, ir jis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką 24 mėnesius, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama 24 mėnesius, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, likusius pirmųjų įvaikinto vaiko auginimo metų mėnesius – 45 procentai, o antraisiais įvaikinto vaiko auginimo metais – 30 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

5. Vaiko priežiūros išmoka per mėnesį negali būti mažesnė už 6 bazinės socialinės išmokos, kurios dydį Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka tvirtina Vyriausybė, dydžius, galiojusius praeitą ketvirtį iki teisės gauti vaiko priežiūros išmoką atsiradimo dienos.

6. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų ir jam yra suteiktos šių vaikų priežiūros atostogos arba pasirinktas vaiko priežiūros laikotarpis, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, vaiko priežiūros išmoka (šio straipsnio 1–5 dalyse nurodytais atvejais) didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių ar įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių, tačiau mokama

bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

7. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam paskirta vaiko priežiūros išmoka, išskyrus vaiko priežiūros išmoką, skiriamą ir mokamą vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalimis, vaiko priežiūros išmokos gavimo metu turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš tuo metu vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra laikomos draudžiamosiomis pajamomis, arba gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant išmokas, darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės reabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu (toliau kartu šiame straipsnyje – pajamos ir (ar) išmokos), ir jam paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų suma neviršija arba yra lygi jo vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, apriboto minimaliu ir maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, dydžiui, jam mokama viso dydžio paskirta vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustajam asmeniui paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų suma viršija vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, dydį, jam mokamas jo vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, apriboto minimaliu ir maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, ir apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.

8. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam, vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, paskirta vaiko priežiūros išmoka, vaiko priežiūros išmokos gavimo metu turi pajamų ir (ar) išmokų ir jų dydis mažesnis už vaiko priežiūros išmoką (bendrą šių išmokų sumą), jam mokamas vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu apdraustojo asmens gaunamų pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už jam paskirtos vaiko priežiūros išmokos dydį arba jam lygus, vaiko priežiūros išmoka nemokama.

9. Mokant vaiko priežiūros išmoką, į draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos.

10. Apdraustiesiems asmenims, nurodytiems šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje, papildomos dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalies laikotarpiu, nurodytu šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje, vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tuo metu gautas pajamas ir (ar) išmokas.

11. Asmenys, gaunantys pajamų tik iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, laikomi turinčiais draudžiamųjų pajamų visą mėnesį, jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo pajamų sumos, ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga. Jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga sumos, šių asmenų draudžiamųjų pajamų turėjimo laikotarpis laikomas proporcingai mažesniu.

12. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas, gautas vykdant jų, kaip Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą savarankiškai dirbančių asmenų, veiklą.

13. Mokant vaiko priežiūros išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.

14. Jeigu asmeniui, atleidžiamam iš darbo ar tarnybos, išmokama išeitinė išmoka ar kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, paskirta vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į šias draudžiamąsias pajamas.

15. Jeigu vaiko priežiūros išmokos gavimo laikotarpiu apdraustajam asmeniui išmokamos su darbo santykiais susijusios kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio vienkartinės išmokos, vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tai, kad nuo šių išmokų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

16. Vaiko priežiūros išmoka apskaičiuojama ir mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.

17. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam yra suteiktos vaiko priežiūros atostogos, įsidarbina kitoje darbovietėje ir šioje darbovietėje jam suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, vaiko priežiūros išmoka iš naujo neskiriama.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas priedu

Papildyti Įstatymą priedu:

„Lietuvos Respublikos
ligos ir motinystės
socialinio draudimo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 dėl tėvų ir prižiūrėtinųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES.“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
2. Tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos už vaikus, gimusius ar įvaikintus iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, skiriamos ir mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytą tvarką.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2022 m. lapkričio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 1, 5, 11¹,
16, 19, 20, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU**
ĮSTATYMAS

2022 m. birželio 28 d. Nr. XIV-1190
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nurodo asmenis, draudžiamus ligos socialiniu draudimu ir motinystės socialiniu draudimu, nustato teisę į šių draudimo rūšių išmokas, jų skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo sąlygas.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims šiais atvejais:

1) motinystės – apdraustajam asmeniui nėštumo ir gimdymo atostogų metu arba nėštumo ir gimdymo laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje;

2) tėvystės – apdraustajam asmeniui tėvystės atostogų metu arba tėvystės laikotarpiu;

3) vaiko priežiūros – apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogų metu, kol vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, arba vaiko priežiūros atostogų, suteiktų pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, metu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, bet ne ilgiau, iki vaikui sukaks 18 metų, jeigu įmotė (įtėvis) anksčiau negavo vaiko priežiūros išmokos tam pačiam vaikui prižiūrėti.“

2. Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą motinystės socialiniu draudimu draudžiami asmenys, kuriems nėštumo ir gimdymo, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogos

nesuteikiamos, nėštumo ir gimdymo laikotarpiu remiantis nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimu prilyginami asmenims, kuriems suteiktos nėštumo ir gimdymo atostogos, o remiantis Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis apie vaiko gimimą (vaiko vardas, pavardė, asmens kodas (jei neturi, – gimimo data), motinos ir tėvo vardas, pavardė, asmens kodas (jei neturi, – gimimo data) arba vaiko gimimo faktą patvirtinančiu dokumentu, jeigu duomenų apie vaiko gimimą nėra Lietuvos Respublikos gyventojų registre, ir jų Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui (toliau – Fondo valdybos teritorinis skyrius) patektu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus (toliau – Fondo valdybos direktorius) patvirtintos formos pranešimu apie pasirinktą tėvystės laikotarpį vaikui prižiūrėti ar vaiko priežiūros laikotarpį, – asmenims, kuriems suteiktos tėvystės ar vaiko priežiūros atostogos.“

3 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ligos išmoka asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos sveikatos, visuomenės saugumo, viešosios tvarkos palaikymo ir (ar) švietimo srityje (srityse) funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinai) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu, susirgo liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodytų aplinkybių buvimas patvirtinamas vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavio patektu patvirtinimu, kurio formą tvirtina Fondo valdybos direktorius (toliau – Patvirtinimo forma). Jeigu darbdavys Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui nepateikia užpildytos Patvirtinimo formos, šioje dalyje nustatytu atveju, iki Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavys pateikia užpildytą Patvirtinimo formą, asmeniui skiriama ir mokama šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio ligos išmoka, o gavus Patvirtinimo formą, paskirta ligos išmoka perskaičiuojama ir jos nepriemoka išmokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų nėštumo ir gimdymo atostogų arba nėštumo ir gimdymo laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje;“.

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę gauti tėvystės išmoką turi tėvas (įtėvis), kuris:

- 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka yra išėjęs jam suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpiu;

3) iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 2 dalyje.“

2. Papildyti 19 straipsnį 3 dalimi:

„3. Jeigu gimęs vaikas mirė arba jeigu gimė negyvas vaikas ir dar neprasidėjo apdraustojo asmens tėvystės atostogos, tėvystės išmoka skiriama ir mokama už visą tėvystės atostogų laikotarpį, jei tėvystės atostogos prasideda ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo negyvo vaiko gimimo arba vaiko mirties dienos. Jeigu vaikas miršta prasidėjusių tėvystės atostogų laikotarpiu, tėvystės išmoka skiriama ir mokama iki apdraustajam asmeniui suteiktų tėvystės atostogų arba tėvystės laikotarpio vaikui prižiūrėti pabaigos.“

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Tėvystės išmokos mokėjimo trukmė

Tėvystės išmoka mokama tėvystės atostogų, suteiktų pagal Darbo kodekso 133 straipsnį, laikotarpiu arba tėvystės laikotarpiu.“

7 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Teisė gauti vaiko priežiūros išmoką

1. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką turi vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas, ar šio straipsnio 6 dalyje nustatytas sąlygas atitinkantis vienas iš vaiko senelių, kuris:

- 1) yra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 10, 11 ir 12 dalyse;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka išėjęs jam suteiktų vaiko priežiūros atostogų arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai vaiko priežiūros atostogos nutraukiamos dėl grįžimo į darbą ar tarnybą, ir atvejus, numatytus šio straipsnio 10 ir 11 dalyse;

3) iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinystės socialinio draudimo stažą, išskyrus atvejį, numatytą šio straipsnio 7 dalyje.

2. Teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų, numatytų Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar vaiko priežiūros laikotarpio, išskyrus atvejus, nustatytus šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, dalį turi kiekvienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų, atitinkančių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių.

3. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų nepasinaudojus neperleidžiamomis dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogomis, numatytomis Darbo kodekso 134 straipsnio 3 dalyje, ar jų dalimi, kitam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui už nepanaudotą neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų laikotarpį vaiko priežiūros išmoka neskiriama ir nemokama.

4. Vaiką ne mažiau kaip du paskutinius pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės, iki vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, mėnesius vienas auginantis vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už papildomą dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį, jeigu kitam tėvui (įtėviui) ar globėjui nebuvo išmokėta šio straipsnio 2 dalyje nurodyta vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų, šioje dalyje nustatytą teisę turintis apdraustasis asmuo turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką už kiekvieną vaiką atskirai, atsižvelgiant į vienu metu gimusių, įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių.

5. Laikoma, kad vaiką augina vienas iš jo tėvų (įtėvių) ar globėjų, jei Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritorinis skyrius nustato, kad:

- 1) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra miręs ar pripažintas mirusiu;
- 2) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų yra pripažintas nežinia kur esančiu;
- 3) kitam iš vaiko tėvų (įtėvių) terminuotai ar neterminuotai yra apribota tėvų valdžia;
- 4) vaikui, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, nenustatyta tėvystė;
- 5) vaikas, kurio priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos, yra atskirtas nuo vieno iš jo tėvų (įtėvių);
- 6) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų pripažintas neveiksniu šioje srityje;
- 7) vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su vienu iš jo tėvų (įtėvių), o kitam jo tėvų (įtėvių) apribotas bendravimas su vaiku;

- 8) kitas iš vaiko globėjų yra atleistas arba nušalintas nuo pareigų;
- 9) kitas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjų atlieka laisvės atėmimo bausmę įkalinimo įstaigoje ir dėl to negali prižiūrėti vaiko.

6. Vienas iš vaiko senelių turi teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, išskyrus vaiko priežiūros išmoką, skiriamą ir mokamą vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, jeigu jis (ji) atitinka visas šias sąlygas:

- 1) jis (ji) atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas;
- 2) teisę gauti vaiko priežiūros išmoką tam pačiam vaikui prižiūrėti turi bent vienas iš vaiko tėvų.

7. Jeigu apdraustasis asmuo neturi reikiamo motinystės socialinio draudimo stažo, nes šio stažo skaičiavimo laikotarpiu jam buvo suteiktos vaiko priežiūros atostogos, motinystės socialinio draudimo stažas jam skaičiuojamas iš 24 mėnesių laikotarpio, buvusio iki vaikui, kurio priežiūrai apdraustajam asmeniui suteiktos atostogos, suėjo 2 metai.

8. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti motinystės išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota motinystės išmoka arba vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustasis asmuo, gaunantis vaiko priežiūros išmoką, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką dėl kito vaiko gimimo, globos ar įvaikinimo, jam mokamos abi šios išmokos, tačiau bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo palankesnio kompensuojamojo uždarbio dydžio, pagal kurį yra apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka. Vaiko priežiūros išmokos mokamos neatsižvelgiant į tai, kurio vaiko priežiūrai suteiktos vaiko priežiūros atostogos.

9. Asmeniui, neturinčiam teisės gauti vaiko priežiūros išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų ir atitinkančiam Išmokų vaikams įstatyme nustatytas sąlygas, mokama išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai pagal Išmokų vaikams įstatymą.

10. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, gaunančiam vaiko priežiūros išmoką, kuris tapo neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai, atleistam iš tarnybos, nutraukusiam individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį), vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu.

11. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjui, ar vienam iš senelių, turinčiam šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą motinystės socialinio draudimo stažą, kuris per 24 mėnesius iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos tapo neapdraustu asmeniu (pasibaigus darbo sutarčiai,

atleistam iš tarnybos, nutraukusiam individualią ar kitą veiklą, sporto, atlikėjo veiklą arba pasibaigus draudimui pagal autorinę sutartį) ir dėl to negavo vaiko priežiūros atostogų, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka. Ši nuostata taip pat taikoma skiriant vaiko priežiūros išmoką, jeigu teisė ją gauti atsirado prieš tai gimusio, globojamo ar įvaikinto vaiko auginimo iki 3 metų laikotarpiu.

12. Vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų, gaunančiam pajamas iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, kuris nėra apdraustas motinystės socialiniu draudimu, vaiko priežiūros išmoka mokama šio įstatymo 23 ir 24 straipsniuose nustatyta tvarka, jeigu jam buvo mokėta motinystės ar tėvystės išmoka ir jis turi šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą motinystės socialinio draudimo stažą.“

8 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vaiko priežiūros išmoka mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu arba vaiko priežiūros laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos tol, kol vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, arba vaiko priežiūros atostogų, suteiktų pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, laikotarpiu, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte.“

2. Papildyti 23 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Tėvams (įtėviams) ar globėjams pirmiausia pradedama mokėti vaiko priežiūros išmoka už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį, nustatytą šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje.“

3. Papildyti 23 straipsnį 1² dalimi:

„1². Vaiko priežiūros išmoka vienam iš tėvų (įtėvių) ar globėjų skiriama ir mokama vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalimi už paskutinius du pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės, iki vaikui sueis 18 arba 24 mėnesiai, mėnesius.“

9 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Vaiko priežiūros išmokos dydis

1. Jeigu apdraustasis asmuo pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 18 mėnesių, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama, iki vaikui sueis 18 mėnesių, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio

2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, o likusius mėnesius, iki vaikui sueis 18 mėnesių, – 60 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Jeigu apdraustasis asmuo pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sueis 24 mėnesiai, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama, iki vaikui sueis 24 mėnesiai, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, likusius mėnesius, iki vaikui sueis 12 mėnesių, – 45 procentai, o nuo 12 mėnesių, iki vaikui sueis 24 mėnesiai, – 30 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Jeigu apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogos suteikiamos pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, nustatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, ir jis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką 18 mėnesių, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama 18 mėnesių, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, o likusius mėnesius – 60 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

4. Jeigu apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogos suteikiamos pagal Darbo kodekso 134 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, nustatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, ir jis pasirenka gauti vaiko priežiūros išmoką 24 mėnesius, vaiko priežiūros išmoka jam skiriama ir mokama 24 mėnesius, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje, iš kurių šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatytais laikotarpiais jam skiriamos ir mokamos vaiko priežiūros išmokos dydis yra 78 procentai šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, likusius pirmųjų įvaikinto vaiko auginimo metų mėnesius – 45 procentai, o antraisiais įvaikinto vaiko auginimo metais – 30 procentų šios išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

5. Vaiko priežiūros išmoka per mėnesį negali būti mažesnė už 6 bazinės socialinės išmokos, kurios dydį Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka tvirtina Vyriausybė, dydžius, galiojusius praeitą ketvirtį iki teisės gauti vaiko priežiūros išmoką atsiradimo dienos.

6. Jeigu apdraustajam asmeniui gimsta du ir daugiau vaikų ar apdraustasis asmuo įvaikina arba globoja du ir daugiau vaikų ir jam yra suteiktos šių vaikų priežiūros atostogos arba pasirinktas vaiko priežiūros laikotarpis, išskyrus atvejus, numatytus šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte, vaiko priežiūros išmoka (šio straipsnio 1–5 dalyse nurodytais atvejais) didinama atsižvelgiant į vienu metu gimusių ar įvaikintų arba globojamų vaikų skaičių, tačiau mokama

bendra išmokų suma negali būti didesnė kaip 78 procentai išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

7. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam paskirta vaiko priežiūros išmoka, išskyrus vaiko priežiūros išmoką, skiriamą ir mokamą vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 2 ir 4 dalimis, vaiko priežiūros išmokos gavimo metu turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš tuo metu vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra laikomos draudžiamosiomis pajamomis, arba gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant išmokas, darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės reabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu (toliau kartu šiame straipsnyje – pajamos ir (ar) išmokos), ir jam paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų suma neviršija arba yra lygi jo vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, apriboto minimaliu ir maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, dydžiui, jam mokama viso dydžio paskirta vaiko priežiūros išmoka. Jeigu apdraustajam asmeniui paskirtos vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų suma viršija vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, dydį, jam mokamas jo vidutinio mėnesinio kompensuojamojo uždarbio, apriboto minimaliu ir maksimaliu kompensuojamojo uždarbio dydžiu, pagal kurį buvo nustatytas vaiko priežiūros išmokos dydis, ir apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.

8. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam, vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, paskirta vaiko priežiūros išmoka, vaiko priežiūros išmokos gavimo metu turi pajamų ir (ar) išmokų ir jų dydis mažesnis už vaiko priežiūros išmoką (bendrą šių išmokų sumą), jam mokamas vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir atitinkamą mėnesį apskaičiuotų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu apdraustojo asmens gaunamų pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už jam paskirtos vaiko priežiūros išmokos dydį arba jam lygus, vaiko priežiūros išmoka nemokama.

9. Mokant vaiko priežiūros išmoką, į draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos.

10. Apdraustiesiems asmenims, nurodytiems šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje, papildomos dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalies laikotarpiu, nurodytu šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje, vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tuo metu gautas pajamas ir (ar) išmokas.

11. Asmenys, gaunantys pajamų tik iš sporto ar atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis, laikomi turinčiais draudžiamųjų pajamų visą mėnesį, jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo pajamų sumos, ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga. Jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga sumos, šių asmenų draudžiamųjų pajamų turėjimo laikotarpis laikomas proporcingai mažesniu.

12. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas, gautas vykdant jų, kaip Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą savarankiškai dirbančių asmenų, veiklą.

13. Mokant vaiko priežiūros išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.

14. Jeigu asmeniui, atleidžiamam iš darbo ar tarnybos, išmokama išeitinė išmoka ar kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, paskirta vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į šias draudžiamąsias pajamas.

15. Jeigu vaiko priežiūros išmokos gavimo laikotarpiu apdraustajam asmeniui išmokamos su darbo santykiais susijusios kompensacinio ar skatinamojo pobūdžio vienkartinės išmokos, vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tai, kad nuo šių išmokų mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

16. Vaiko priežiūros išmoka apskaičiuojama ir mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.

17. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam yra suteiktos vaiko priežiūros atostogos, įsidarbina kitoje darbovietėje ir šioje darbovietėje jam suteikiamos vaiko priežiūros atostogos, vaiko priežiūros išmoka iš naujo neskiriama.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas priedu

Papildyti Įstatymą priedu:

„Lietuvos Respublikos
ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 dėl tėvų ir prižiūrinių asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES.“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
2. Tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos už vaikus, gimusius ar įvaikintus iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, skiriamos ir mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytą tvarką.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2022 m. lapkričio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija 188605295, Gedimino pr. 53 1 K-02, 01109 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11-1, 16, 19, 20, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymas
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-06-28 Nr. XIV-1190
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Kopijos tikrumo patvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rita Koncijalovienė, Vyriausioji specialistė, Dokumentų departamentas
Sertifikatas išduotas	RITA KONCIJALOVIENĖ, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-07-11 09:55:13
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-07-11 09:55:44
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-02 - 2024-12-01
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.101
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-07-13)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b124b272f87f11ecbfe9c72e552dd5bd
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-07-13 01:26:02 TAIS